

S K U T E C Z N E   W S P A R C I E
U C Z N I Ó W   W   S P E K T U M
A U T Y Z M U

mgr Aleksandra Oszczęda

11.12.2020

CO JEST POTRZEBNE?

WIEDZA

- czym jest spektrum autyzmu?
- rzetelna wiedza o rozwoju człowieka

SAMOSWIADOMOŚĆ

- czy wiem, jak postrzegam ludzi w spektrum autyzmu?
- czy wiem, czego nie wiem?
- czy dbam o swoje potrzeby?

WSPARCIE

- czy mam wsparcie w zespole?
- czy mam dostęp do supervizji?
- czy wspiera mnie przełożony?
- a może zacząć psychoterapię?

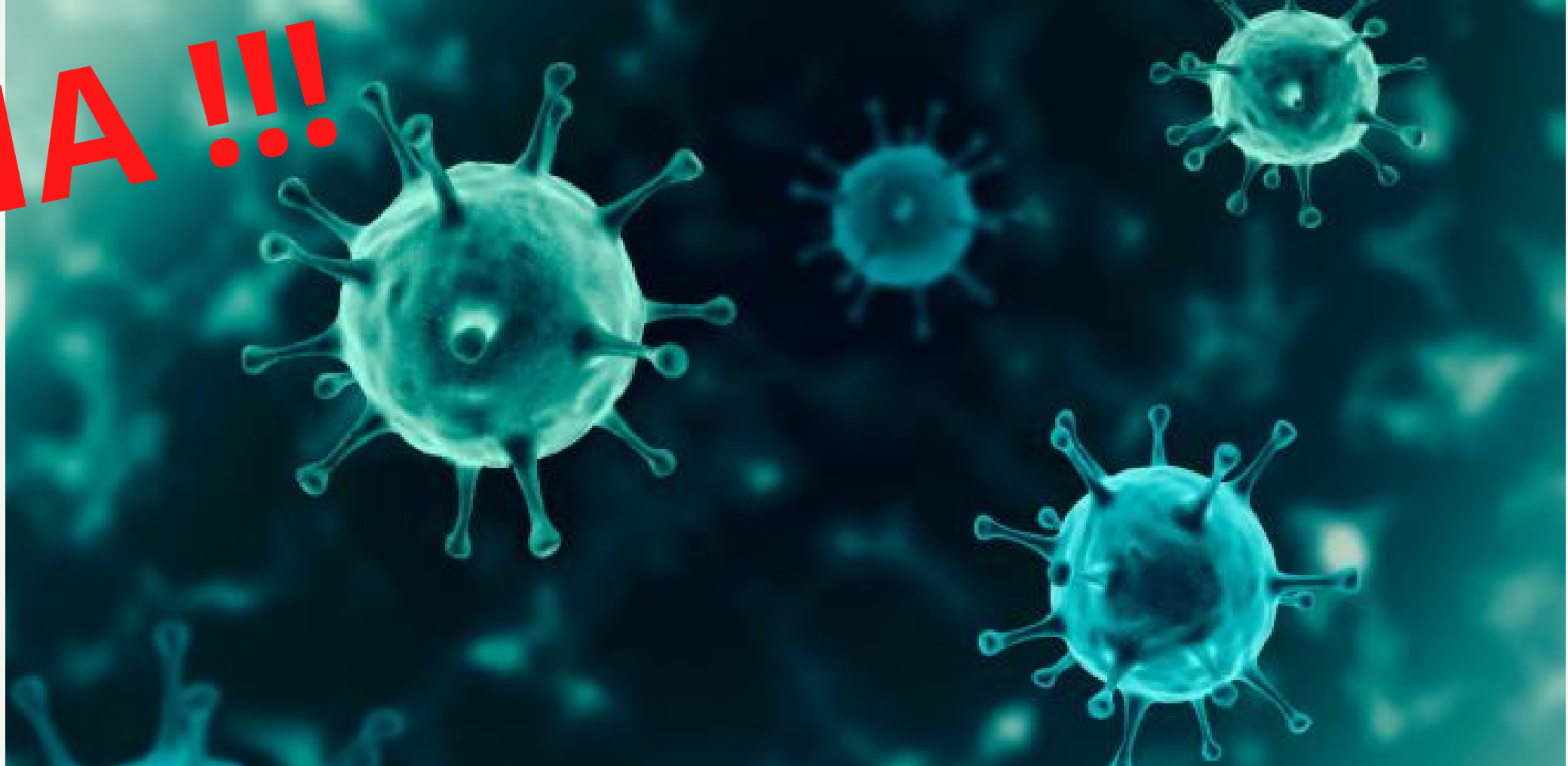

NARZĘDZIA

to jest najprostsze...

PANDEMIA !!!

Zaburzenia adaptacyjne
(reakcja człowieka na ekstremalnie trudną,
stresującą dla niego sytuację):

obniżenie nastroju (w tym stan depresyjny)...

lęk...

ciągłe zamartwianie się...

poczucie bezradności...

ograniczona zdolność do wykonywania zwykłych codziennych czynności (trudności z koncentracją, pamięcią, funkcjami wykonawczymi)...

zanik motywacji...

bezsenna, rozdrażnienie, agresywne reakcje...

dolegliwości psychosomatyczne...

BADANIA

Samobójstwa dzieci i młodzieży

piątek, 23 października 2020 r.

AAA

W 2018 r. Fundacja „Dajemy Dzieciom Siłę” opublikowała raport, z którego wynikało, że w 2015 r. samobójstwa były drugą pod względem liczebności przyczyną zgonów dzieci i młodzieży w wieku od 10 do 19 lat. Pod względem liczby samobójstw popełnianych przez osoby do 19. roku życia w 2014 r. Polska zajmowała drugie miejsce w Europie.

https://www.krakow.pl/aktualnosci/243736,30,komunikat,samobojstwa_dzieci_i_mlodziezy.html?_ga=2.119528905.1334795245.1604434089-2141711462.1600248508

Characterization of Depression in Children with Autism Spectrum Disorders

[Katherine M. Magnuson](#), B.S. and [John N. Constantino](#), M.D.

Review Article | Open Access

Volume 2015 | Article ID 127853 | <https://doi.org/10.1155/2015/127853>

[Show citation](#)

Risk Factors for Depression in Children and Adolescents with High Functioning Autism Spectrum Disorders

[Myriam De-la-Iglesia](#) ^{1,2} and [José-Sixto Olivar](#)^{2,3}

[Show more](#)

BADANIA

"u **75%** dorosłych osób z ASD zdiagnozowano dodatkowe zaburzenia (od jednego do kilku współwystępujących) stanu psychicznego, które znacząco obniżają poziom funkcjonowania. Do najczęstszych zaliczono zaburzenia zachowania (44%), zaburzenia lękowe (42%) i tiki (26%) [...] u osób z zespołem Aspergera rozpoznaje się aż **80%** innych, współwystępujących zaburzeń, takich jak: ADHD, zaburzenie zdolności niewerbalnego uczenia się, zaburzenia lękowe, zaburzenia depresyjne i myśli samobójcze

Winczura Barbara: "Zaburzenia współwystępujące z autyzmem – uwarunkowania rozwojowe, symptomy kliniczne i dylematy diagnostyczne" (*Logopedia 2018* | 47 | 2 | 243-263)

"Dodatkowo wyniki badania pokazały, że dziewczęta z ASD w wieku młodzieńczym stanowią grupę podwyższonego ryzyka wystąpienia stanów lękowych, depresji, myśli samobójczych, prowadzących do hospitalizacji psychiatrycznej, w porównaniu z chłopcami z ASD. Chłopcy zaś znajdują się w grupie wyższego ryzyka współwystąpienia ADHD oraz zaburzeń opozycyjno-buntowniczych, OCD i tików."

Agnieszka Rynkiewicz, Izabela Łucka: "Zaburzenia ze spektrum autyzmu (ASD) u dziewcząt. Współwystępujące zespoły psychopatologiczne. Różnice międzypłciowe w obrazie klinicznym"

"rozpowszechnienie myśli samobójczych wśród osób z ASC wynosi od **11 do 66%**, natomiast prób samobójczych od **1 do 35%** [...] Ryzyko to jest znacząco większe wśród osób bez towarzyszącej niepełnosprawności intelektualnej. Podobnie często jak zaburzenia afektywne (**50%** chorych) wśród dzieci i młodzieży z autyzmem obserwujemy zaburzenia lękowe, a wśród nich lęk społeczny, zaburzenia lękowe uogólnione, lęk paniczny, agorafobię i zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne."

A. Rynkiewicz, M. Janas-Kozik, A. Słopień: "Dziewczęta i kobiety z autyzmem"

podstawa programowa

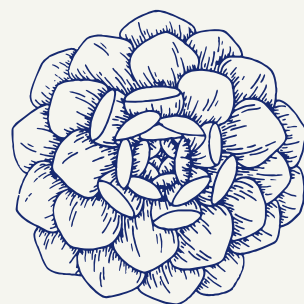
plany, założenia

oczekiwania (m.in. nasze, rodziców, przełożonych)

presja

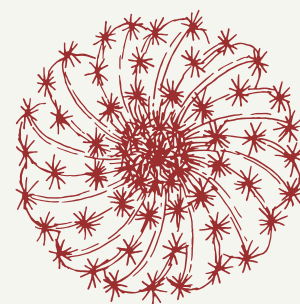
zdrowie psychiczne

CZEGO POTRZEBUJE UCZEŃ W SPEKTRUM AUTYZMU???

moja diagnoza to tylko część mnie
jestem człowiekiem - zobacz człowieka
w człowieku
mam potrzeby, jak wszyscy ludzie
mam pasje, zainteresowania
czy mnie szanujesz?
czy mnie podziwiasz?
czy mnie akceptujesz?
czy mnie rozumiesz?

**O S O B Y
W S P I E R A J Ą C E J**

pomóż mi wiedzieć, co się ze mną dzieje
mam odmienne kody emocjonalne -
zauważ je i nazwij
nazwij moje potrzeby
pokaż mi, co czuje moje ciało, jak myślę,
jak czują i myślą inni ludzie

**L U S T R A
S P O Ł E C Z N E G O**

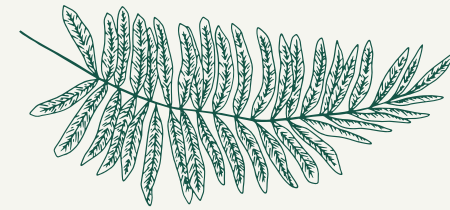
pozwól mi robić to, co pomaga:
- odzyskać mi komfort i równowagę emocjonalną
- przetrwać trudne zmiany
- poradzić sobie z lękiem
- zacząć nową czynność
- przetrwać dyskomfort sensoryczny

" K Ó Ł R A T U N K O W Y C H "

to **NAPRAWDĘ** powód, by dbać o zdrowie psychiczne jeszcze **BARDZIEJ**

**JEŚLI NIE ZADBAMY O ZDROWIE PSYCHICZNE
I KOMFORT EMOCJONALNY (DZIECKA I WŁASNY!),
TO
SAME NARZĘDZIA,
CHOĆBY NAJLEPSZE, NAJBARDZIEJ WYSZUKANE,
NIE WYSTARCZĄ...**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Aleksandra Oszczęda
FUNDACJA PRODESTE
a.oszczeda@prodeste.pl

